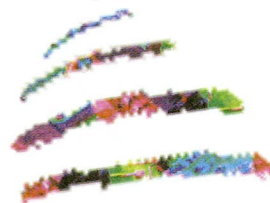

nia'tno

*Verslag van een studie naar de haalbaarheid
van het opzetten van een arbodienstenpanel*

auteur(s):

Renée van Amstel

Peter Buijs

Gerard Reinders

Els Vergouw

Dick van Putten (projectleiding)

TNO ARBEID
BIBLIOTHEEK
POSTBUS 718
2130 AS HOOFDDORP
TEL. 023-5549 468

datum:

10 mei 1997

NIA TNO rapport:

3660242/0498/fat

© NIA TNO B.V.

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van NIA TNO.

NR. 47578
plaats 68.55

De Boelelaan 30
Postbus 75665
1070 AR Amsterdam

100-100000
100-100000
100-100000
100-100000
100-100000

NR
100-100000

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Achtergrond en doel van het onderzoek	3
1.2	Opzet en uitvoering	4
2	De peiling onder sleutelpersonen	7
3	De peiling onder de Arbodiensten	11
3.1	Inleiding	11
3.2	De bereidheid tot deelname	11
3.3	Samenstelling van het panel	14
4	Conclusies	19
4.1	Inleiding	19
4.2	Conclusies	19

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht geïnterviewde sleutelpersonen en de gesprekspuntenlijst

Bijlage 2: Aanbevelingsbrief van BOA

Bijlage 3: Vragenlijst peiling onder Arbodiensten en introductiebrief

Bijlage 4: Responsoverzicht

1 Inleiding

In dit rapport wordt verslag gedaan van een onderzoek naar de haalbaarheid van het opzetten van een panel van Arbodiensten dat een aantal jaren geraadpleegd kan worden over hun praktijkervaringen bij het reïntegreren van gedeeltelijk arbeid(on)geschikte werknemers. Voordat de resultaten van dit onderzoek zullen worden weergegeven, wordt onderstaand de achtergrond en het doel van dit onderzoek nader toegelicht, alsmede de opzet en uitvoering.

1.1 Achtergrond en doel van het onderzoek

De afgelopen jaren hebben zich grote verschuivingen voorgedaan op het terrein van arbozorg en arbodienstverlening. Met de gewijzigde Arbeidsomstandighedenwet en de privatisering van de Ziektewet is met name de rol van werkgevers en Arbodiensten op het gebied van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid naar voren gehaald. Daarnaast wordt van overheidswege via diverse wettelijke maatregelen de (her)intrede gestimuleerd van werknemers met gezondheidsbeperkingen.

Om te kunnen volgen hoe het beleid met betrekking tot de reïntegratie van gedeeltelijk arbeid(on)geschikte werknemers in de praktijk uitpakt, heeft de overheid bij alle betrokken partijen op dit terrein (werkgevers, werknemers, verzekeraars en Arbodiensten) projecten geëntameerd voor nadere gegevensverzameling. Voor het verzamelen van informatie bij de Arbodiensten is door NIA TNO in overleg met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) een plan ontwikkeld voor het opzetten van een arbodienstenpanel. Hierbij stond het formeren van een vast panel voor ogen dat een afspiegeling zou moeten vormen van de Arbodiensten in Nederland. Door bij dit panel gedurende een aantal jaren een enquête te houden, kunnen goed de ontwikkelingen worden gevolgd in de werkwijze van Arbodiensten bij het reïntegreren van mensen met een arbeidshandicap ¹.

Bij de nadere uitwerking van dit plan werd met het ministerie afgesproken dat eerst een 'haalbaarheidsonderzoek' zou worden uitgevoerd voor een dergelijk panel. Het doel hiervan kan als volgt worden omschreven:

¹ Reïntegratie omvat in dit verband:

1. terugkeer naar het werk van personen die een baan hebben maar die door ziekte kort of langdurend zijn uitgevallen uit het arbeidsproces;
2. behoud van het werk van personen die functioneren in een baan maar die, gelet op hun handicap, behoefte hebben of zullen krijgen aan werkaanpassingen;
3. instroom van mensen met een arbeidshandicap naar geschikt werk.

Nagaan bij de organisaties van Arbodiensten in hoeverre men het opzetten van een panel over het onderwerp reïntegratie zinvol vindt en onder welke voorwaarden men bereid is hieraan deel te nemen.

Aan de hand van de resultaten van deze haalbaarheidsstudie kan dan worden besloten of tot het formeren van het voorgenomen arbodienstenpanel kan worden overgegaan.

1.2 Opzet en uitvoering

Het doel van het onderzoek geeft aan dat het aanwijzingen moet opleveren in hoeverre het plan voor het opzetten van een arbodienstenpanel door het betrokken 'veld' wordt ondersteund en welke randvoorwaarden de Arbodiensten stellen aan deelname aan een dergelijk panel.

Hiervoor heeft eerst een interviewronde plaatsgevonden bij zogenoemde sleutelpersonen bij de diverse koepels van Arbodiensten en enkele grote landelijke Arbodiensten. De bedoeling van deze interviewronde was:

- af te tasten hoe men bij de koepels en de grote Arbodiensten stond tegenover het plan om een panel van Arbodiensten op te zetten om de gang van zaken rond reïntegratie goed in beeld te krijgen;
- te inventariseren in hoeverre men vanuit de koepels bereid was tot concrete ondersteuning hierbij;
- na te gaan onder welke voorwaarden men inschatte dat Arbodiensten medewerking zouden verlenen aan het voorgenomen panel.

Deze interviews zijn gehouden in de maanden juni tot en met begin augustus 1996. Ter voorbereiding van het interview kregen de gesprekspartners een introductiebrief toegestuurd waarin het doel van het onderzoek was uiteengezet en de onderwerpen stonden vermeld die in het interview aan de orde zouden komen. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen met welke personen gesprekken zijn gevoerd, alsmede de gesprekspuntenlijst.

Mede aan de hand van de gegevens uit deze interviews is vervolgens een korte vragenlijst ontwikkeld voor een schriftelijk peiling onder alle afzonderlijke Arbodiensten naar hun bereidheid tot deelname aan een panel. Daarnaast werd met de Branche Organisatie Arbodiensten (BOA) overleg gevoerd over een aanbevelingsbrief ter ondersteuning van deze peiling. In dit overleg werden tevens nadere afspraken gemaakt over de maximale tijdsinvestering voor Arbodiensten bij deelname aan het panel, alsmede afspraken over de te volgen procedure bij rapportages over het panel.

In hoofdstuk 2 worden de resultaten weergegeven van de interviews met de sleutelpersonen.

Medio november 1996 is door BOA aan haar leden een brief verzonden met het verzoek deelname aan het panel aan hun leden aan te bevelen (zie bijlage 2).

Eind november 1996 is vervolgens vanuit NIA TNO de vragenlijst verzonden naar alle Arbodiensten in Nederland met een begeleidend schrijven wat de bedoeling was van deze schriftelijke peiling (zie bijlage 3). Hiervoor werden in totaal 286 adressen aangeschreven waarvan het vermoeden bestond dat het een Arbodienst betrof.

Eind december 1996 is vervolgens gestart met een nabelronde onder degenen van wie op dat moment nog geen reactie was ontvangen. Hierbij werd onder meer nagegaan of de vragenlijst bij de juiste persoon terecht was gekomen, alsmede of de betrokken organisatie tot de doelgroep kon worden gerekend. Deze nabelronde is doorgegaan tot eind februari 1997.

In bijlage 4 is het responsoverzicht opgenomen ten tijde van het opstellen van deze rapportage (de stand op 1 mei 1997). Hieruit blijkt dat van de 286 aangeschreven adressen waarvan het vermoeden bestond dat het (de hoofdvestiging van) een Arbodienst kon zijn, er 153 tot de doelgroep kunnen worden gerekend. Deze diensten omschrijven zichzelf als een Arbodienst.

Van deze 153 diensten hebben er 110 (72%) aangegeven dat zij bereid zijn deel te nemen aan het panel. Van 10 Arbodiensten (6%) is hun beslissing hieromtrent nog niet bekend.

In hoofdstuk 3 wordt verder verslag gedaan van de resultaten van de peiling onder de afzonderlijke Arbodiensten.

2 De peiling onder sleutelpersonen

In de maanden juni tot en met begin augustus 1996 zijn interviews gehouden met zogenoemde sleutelpersonen bij diverse koepels van Arbodiensten (ArboUnie, LIGA, CAB, VOAD, Arbo-BV ²), enkele grote landelijke Arbodiensten (De Twaalf Provinciën, ArboNed, Avios Arbozorg, STIGAS, RBB) en de Branche Organisatie Arbodiensten (BOA). Een overzicht van de personen waarmee is gesproken, is opgenomen in bijlage 1.

In deze interviews stonden vooral de volgende punten centraal:

- mening van de betreffende personen over het plan om een panel van Arbodiensten op te zetten ten behoeve van het thema reïntegratie;
- mening van de betreffende personen over hoe dit panel zou moeten worden samengesteld;
- mening van de betreffende personen over de voorgenomen jaarlijkse peilingen (minimaal jaarlijks een schriftelijke enquête met een invulduur van circa 20 à 30 minuten, de verschillende disciplines die bij de reïntegratie betrokken zijn hierin betrekken, naast een rapportage 'naar buiten' ook een terugrapportage naar de deelnemers aan het panel);
- inschatting van de betreffende personen over de voorwaarden waaronder Arbodiensten bereid zullen zijn aan het panel deel te nemen.

Aan de hand van deze punten wordt onderstaand weergegeven wat hierover in de interviews zoal naar voren is gebracht.

a. *Hoe staat men tegenover het plan om een panel van Arbodiensten op te zetten ten behoeve van het thema reïntegratie?*

Door vrijwel alle gesprekspartners bij de organisaties die voor een interview zijn benaderd, wordt het plan om een panel op te zetten dat een aantal jaren geraadpleegd kan worden over de gang van zaken bij reïntegratie van harte ondersteund. Het thema reïntegratie staat bij de Arbodiensten volop in de belangstelling en men vindt het een goede zaak om op overkoepelend niveau hieromtrent initiatieven te ontplooiën. *'Reïntegratie begint nu opportuun te worden en alle Arbodiensten zullen daarover ongetwijfeld zitten na te denken. Dan komt het goed uit dat hierover ook op overkoepelend niveau gaat worden nagedacht.'* Door alle

²

- . ArboUnie (Unie van regionale Arbodiensten)
- . LIGA (Landelijke vereniging van Inter Gemeentelijke Arbodiensten)
- . CAB (Concerngebonden Arbeids- en Bedrijfsgezondheidsdiensten)
- . VOAD (Vereniging van Onafhankelijke Arbodiensten)
- . Arbo-BV (Organisatie van Arbodiensten in het bank- en verzekeringswezen).

gesprekspartners wordt hierbij echter wel benadrukt dat het formeren van een panel alleen haalbaar zal zijn, wanneer de deelnemers er zelf hun voordeel mee kunnen doen. *'Je moet er als dienst zelf wat aan kunnen hebben; het moet voor eigen gebruik dienstig kunnen zijn. Wanneer je als Arbodienst het gevoel krijgt dat het alleen maar gegevens aanleveren wordt voor het algemeen belang, dan zal het niet lukken.'*

b. *Hoe zou volgens de betrokken gesprekspartners dit panel moeten worden samengesteld?*

Wil men het panel gebruiken als een peilstation dat representatief is voor de Arbodiensten, dan zullen er volgens de betrokkenen minimaal alle leden van BOA ³ in vertegenwoordigd moeten zijn (*'want zij representeren voor 95% alles wat met Arbodiensten te maken heeft'*). Daarnaast wordt er door enkelen op gewezen dat er bij de samenstelling van het panel tevens op zou moeten worden gelet dat er een spreiding is naar bedrijfstakken, alsmede naar bijvoorbeeld de grootte van de bedrijven waarvoor de Arbodiensten werken. *'Want de taken die een Arbodienst kan verrichten zijn gewoon afhankelijk van de werkgever waarmee je van doen hebt en met de aard van het werk waarmee je via de werkgever te maken krijgt.'*

Verder wordt er vanuit BOA op aangedrongen na te gaan op welke wijze de verzekeraars en werkgevers bij het panel zouden kunnen worden betrokken. Dit laatste om ervoor te zorgen dat de gegevens vanuit het arbodienstenpanel naderhand vergeleken kunnen worden met hetgeen werkgevers en verzekeraars naar voren brengen over de gang van zaken bij reïntegratie. *'Dan krijg je namelijk niet alleen een beeld van hoe Arbodiensten er tegenaan kijken, maar ook hoe hun omgeving er tegenaan kijkt.'*

c. *Hoe staat men tegenover de voorgenomen jaarlijkse peilingen; acht men deze haalbaar (en voldoende)?*

Aan de gesprekspartners is vervolgens de vraag voorgelegd of het naar hun oordeel haalbaar zou zijn jaarlijks een keer een schriftelijke meting te houden bij het panel met een invulduur van circa 20 à 30 minuten. Geen van de betrokkenen acht dit een te grote belasting voor een Arbodienst; eerder vragen de meesten zich af of één keer per jaar wel voldoende zal zijn om het onderwerp goed in kaart te kunnen krijgen en de ontwikkelingen te kunnen volgen. Door een aantal wordt gesuggereerd: *'Laat het van de praktijk afhangen en overweeg zonodig nog een tweede meting in een jaar wanneer daar aanleiding toe is, het relevant is om het panel over een bepaalde kwestie op korte termijn nog een keer te raadplegen.'*

³ Dit betreffen naast alle koepelorganisaties van Arbodiensten (ArboUnie, LIGA, CAB, VOAD, NOVA, Arbo-BV en SAAZ-UNIE) de Arbodiensten ArboNed, Commit (Detam Arbo), RBB (thans Arbo Management Groep), Arbo Groep GAK, Avios Arbozorg, De Twaalf Provinciën, KPN Arbo, STIGAS, Aegon Verzekeringen.

Over het betrekken van de verschillende disciplines bij de enquête is men eveneens vrij eensgezind. Men acht dit wel mogelijk, maar wil dit dan wel zelf coördineren. Niet alleen om deze reden maar ook omdat het zal gaan om de ervaringen bij de dienst en niet om die van een van de medewerkers, zal volgens de betrokkenen de procedure daarom moeten lopen via (een contactpersoon bij) de hoofdvestiging van een Arbodienst.

Ter ondersteuning van de respons wordt door vrijwel alle gesprekspartners benadrukt dat een aanbevelingsbrief van BOA bij de enquête zonder meer goed zal werken. Daarnaast wordt door een gesprekspartner nog geattendeerd op de mogelijkheden die het zogenoemde BOA-journaal hierbij kan bieden. *'Wanneer hierin ook aankondigen komen over het arbodiensten-panel en een aanbeveling om hieraan mee te werken, dan is mijns inziens succes verzekerd.'*

d. *Onder welke voorwaarden zullen volgens de betrokken gesprekspartners Arbodiensten bereid zijn aan het panel deel te nemen?*

Op de vraag welke voorwaarden voor de diensten vervuld moeten worden om deel te nemen aan het panel, wordt door de gesprekspartners stevast op de eerste plaats het punt van een goede terugkoppeling genoemd. Een zodanige terugkoppeling van de resultaten van iedere meting naar de deelnemers waarmee men zijn eigen voordeel kan doen. *'Daarmee laat je de deelnemers zien dat ze niet alleen een instrument zijn, maar dat ze er ook iets van terugzien', 'Die terugrapportages moeten zo worden opgesteld dat de directie van de dienst er de nodige managementinformatie mee krijgt. Dus zodanig opstellen dat je je eigen dienst kunt vergelijken met andere diensten'*. Een goede terugkoppeling naar de individuele deelnemers wordt tevens van groot belang gezien om de continuïteit van het panel te waarborgen. *'Wil je dit monitoringinstrument goed laten functioneren dan zorgt terugkoppeling van de resultaten ervoor dat de respondenten zich er betrokken bij blijven voelen. Je legt daarmee de verantwoordelijkheid voor de monitor bij de deelnemers.'*

Daarnaast wordt bij regelmatige terugkoppeling naar de deelnemers gedacht aan bijvoorbeeld een nieuwsbrief waarmee de diensten op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen die zich op het terrein van reïntegratie voordoen (zowel in de praktijk als op het ministerie).

Verder wordt door vrijwel alle gesprekspartners gewezen op het belang van het instellen van een commissie die de metingen bij het panel kan begeleiden; niet alleen wat betreft de items die aan het panel zullen worden voorgelegd maar ook wat betreft de rapportages over de resultaten. *'Daarmee creëer je niet alleen commitment, maar schep je ook de mogelijkheid dat de resultaten van het onderzoek zo snel mogelijk toepasbaar worden gemaakt. En ook daar kunnen de Arbodiensten dan weer hun voordeel mee doen.'*

Over wie er zoal in een dergelijke begeleidingscommissie zou moeten zitten, lopen de meningen enigszins uiteen. Zo vindt de een dat hierin bijvoorbeeld zeker ook de werk-

gevers-, werknemersorganisaties en verzekeraars vertegenwoordigd zouden moeten zijn (*'want dan komt men met elkaar aan de praat over "wat doen we eraan", en dat stimuleert wellicht tot tussentijdse initiatieven.'*) De ander zou het daarentegen willen beperken tot alleen de Arbodiensten en het aan BOA willen overlaten wie men in een dergelijke begeleidingscommissie zitting laat nemen.

In tegenstelling tot wat vooraf was verwacht, valt tenslotte nog op dat slechts door één van de gesprekspartners in dit verband het punt van vergoeding wordt aangestipt. De anderen achten dit niet nodig gezien de in hun ogen beperkte tijdsinvestering voor een Arbodienst om aan het panel deel te nemen. *'De vergoeding voor de tijd die je moet uittrekken voor het invullen van de vragenlijst, valt weg tegenover de totale omzet van de dienst', 'Wanneer op arbodienstenniveau een overzicht geleverd wordt van het resultaat van de peiling, dan is het voordeel voor de dienst duidelijk en dan moet er niet gedacht worden aan een vergoeding.'*

Tot slot

Naar aanleiding van de resultaten van de gesprekken met sleutelpersonen alsmede naar aanleiding van nog enige aanvullende vragen van de zijde van BOA omtrent de verdere uitwerking van het project, zijn in de zomer 1996 vervolgbesprekingen gestart tussen NIA TNO, SZW en BOA. Hierbij werden onder meer tussen NIA TNO en BOA de volgende afspraken gemaakt over de maximale tijdsinvestering voor een dienst bij deelname aan het panel en over de procedure die gevolgd zal worden bij de rapportages over de resultaten van het onderzoek.

1. De deelname aan het arbodienstenpanel zal per Arbodienst een tijdsinvestering kosten van maximaal 2 uur per jaar.
2. De resultaten van de periodieke peilingen bij het panel zullen eerst vertrouwelijk worden gerapporteerd aan SZW en BOA. Tot publicatie zal ook een embargo op het rapport rusten.

Daarnaast zullen de Arbodiensten die deelnemen aan het panel na afloop van iedere meting een vertrouwelijke rapportage ontvangen waarin wordt aangegeven hoe de resultaten van de eigen dienst of eigen koepel zich verhouden ten opzichte van de resultaten van het totale panel.

Deze afspraken zijn vervolgens meegenomen in de vragenlijst die naar alle Arbodiensten is verstuurd met daarin de centrale vraag of men bereid is aan het panel deel te nemen. Van de resultaten van deze peiling onder alle Arbodiensten afzonderlijk, wordt in het volgende hoofdstuk verslag gedaan.

3 De peiling onder de Arbodiensten

3.1 Inleiding

Eind november 1996 is naar alle Arbodiensten in Nederland een korte vragenlijst verzonden waarin naast de hoofdvraag of men bereid is aan het voorgenomen panel deel te nemen, tevens nog een aantal vragen waren opgenomen naar enige achtergrondgegevens van de dienst. De bedoeling van deze peiling was enerzijds inzicht te krijgen in de bereidheid van Arbodiensten om aan het panel deel te nemen en onder welke voorwaarden. Anderzijds om een beeld te krijgen van hoe dit panel zal zijn samengesteld. Aan de hand hiervan kan dan worden bepaald of het opzetten van een arbodienstenpanel haalbaar zal zijn en of dit panel als representatief zal mogen worden beschouwd voor alle Arbodiensten.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van deze peiling weergegeven.

3.2 De bereidheid tot deelname

In hoofdstuk 1, paragraaf 1.2, is nader toegelicht hoe het veldwerk bij dit deel van het onderzoek is verlopen. Hierbij bleek dat er de afgelopen jaren binnen de branche nogal wat fusies hebben plaatsgevonden, waardoor het aantal (hoofdvestigingen van) Arbodiensten op dit moment neerkomt op in totaal 153. Van deze 153 diensten hebben 110 (72%) inmiddels doorgegeven dat zij bereid zijn deel te nemen aan het panel. Van 10 Arbodiensten (6%) was hun beslissing hieromtrent op het moment van deze rapportage nog niet bekend. De overige 33 diensten hebben te kennen gegeven dat zij afzien van deelname. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de respons op 1 mei 1997.

Tabel 3.1 Overzicht van de bereidheid tot deelname aan het panel (stand op 1 mei 1997)

Aantal Arbodiensten n = 153 (100%)		
- zonder meer bereid deel te nemen aan het panel	92 (60%)	
- onder voorwaarden bereid deel te nemen	18 (12%)	
totaal (voorlopig) aantal toezeggingen		110 (72%)
- niet bereid deel te nemen	33 (22%)	
- reactie nog niet bekend	10 (6%)	
totaal (voorlopig) aantal afzeggingen		43 (28%)

Van de 110 diensten die hun medewerking hebben toegezegd, hebben 18 diensten hieraan wel bepaalde voorwaarden gesteld. Deze voorwaarden worden in onderstaande tabel 3.2 nader weergegeven.

Tabel 3.2 Voorwaarden voor deelname aan het panel
(gesteld door 18 diensten)

Genoemde voorwaarden	Aantal diensten n = 18
<i>beperkte tijdsinvestering</i>	genoemd door:
- wanneer het niet teveel tijd kost, afhankelijk van het tijdsbeslag, indien de tijdsbesteding conform de prognose zal zijn.	6
- wanneer er niet allerlei tijdsverslindende en papieren rompslomp ontstaat.	1
- wanneer het maximaal 2 keer per jaar is.	1
- wanneer er capaciteit voor is.	1
<i>nut voor de dienst</i>	
- wanneer het duidelijk toegevoegde waarde heeft.	1
- wanneer er zinnige vragen komen die binnen een redelijke tijdsbestek zijn te beantwoorden en we er beter van worden.	1
- wanneer er na iedere meting terugkoppeling naar de diensten plaatsvindt.	1
<i>overig</i>	
- wanneer de (aankomende) aansluiting bij een groter verbond/fusie met een andere dienst, geen grote veranderingen bij de dienst geven.	3
- afhankelijk van ontwikkelingen TZ en Arbo, e.d.	1
- wanneer het vanaf medio 1997 start.	1
- geen nadere toelichting gegeven.	1

Bovenstaand overzicht laat zien dat de voorwaarden die genoemd worden met name betrekking hebben op het tijdsbeslag voor de dienst bij deelname aan het panel. Verder stippen een paar diensten aan dat deelname ook voor henzelf nuttige informatie moet opleveren.

Over deze punten zijn reeds duidelijke afspraken gemaakt (maximaal 2 uur per jaar per Arbodienst, na iedere meting een terugkoppeling naar de diensten), waardoor hieraan feitelijk al wordt tegemoet gekomen. Ook de overige genoemde voorwaarden lijken niet bij voorbaat in te hoeven houden dat zal worden afgezien van deelname: zij refereren voornamelijk aan mogelijke ontwikkelingen binnen de dienst waardoor men op dit moment nog niet kan garanderen dat men aan de metingen zal meewerken.

Van de diensten hebben er 33 doorgegeven dat zij niet aan het panel zullen deelnemen. Tabel 3.3 geeft een overzicht van de redenen. Hieruit blijkt dat de verwachte tijdsinvestering het meest genoemd wordt als argument waarom afziet van deelname. De afzeggingen van de overige diensten komen veelal neer op geen of onvoldoende belangstelling.

*Tabel 3.3 Redenen waarom men niet bereid is deel te nemen
(aangegeven door 33 diensten)*

Genoemde redenen voor niet-deelname	Aantal diensten n = 33
	genoemd door:
<i>tijdsinvestering</i>	
- geen tijd/veel te druk om aan dit soort zaken mee te doen.	9
- we zijn een kleine organisatie en/of hebben op dit moment andere prioriteiten.	4
- we doen vooral complexe gevallen en het kost teveel tijd.	1
- gezien de enorme werkdruk door reïntegratie-rapporten aan de UVI's, stoten wij alle niet-verplichte administratie af.	1
- zien geen toegevoegde waarde en laten het gaarne aan anderen over die met meer capaciteit zitten.	1
<i>geen interesse</i>	
- geen belangstelling.	7
- achten het onderwerp van geen belang en er zijn al zoveel enquêtes.	1
<i>overige redenen</i>	
- geen prioriteit om aan enquêtes mee te werken.	1
- doen uit principe niet mee aan enquêtes.	1
- zitten in een fusieproces;	1
- geen nadere toelichting gegeven	6

Vatten we het voorgaande samen dan kan geconcludeerd worden dat de bereidheid van Arbodiensten om aan het panel mee te doen op grote schaal aanwezig is. Op het moment van deze rapportage heeft 72% van alle Arbodiensten reeds deelname toegezegd en dit zou nog kunnen oplopen tot ruim driekwart van alle Arbodiensten (wanneer van de 10 diensten die nog niet hebben gereageerd het antwoord van de meeste positief zal zijn).

Relateren we deze gegevens aan het recente overzicht van de Arbodiensten die gecertificeerd zijn ⁴, dan kan worden vermeld dat op dit moment ruim driekwart van deze diensten meedoet aan het panel. Dit zou nog kunnen stijgen tot circa 8 op de 10 gecertificeerde diensten.

⁴ Overzicht Gecertificeerde Arbodiensten, laatst gewijzigd: 12 februari 1997, bron: Ministerie van SZW/Staatscourant

3.3 Samenstelling van het panel

Een volgend punt is de vraag in hoeverre de Arbodiensten die deelnemen aan het panel een goede afspiegeling vormen van alle Arbodiensten. Aan de hand van een aantal achtergrondgegevens van de betrokken diensten waarnaar in de enquête is gevraagd, wordt in deze paragraaf hierop nader ingegaan.

Tabel 3.4 Samenstelling van het arbodienstenpanel (stand op 1 mei 1997)

Achtergrondgegevens van de dienst	De deelnemers aan het panel	
	n = 110	%
a. Bij welke koepelorganisatie aangesloten? (Meer antwoorden zijn mogelijk geweest)		
. BOA	29	26
. Arbo-Unie	31	28
. LIGA	8	7
. CAB	17	15
. VOAD	17	15
. NOVA	1	1
. Arbo-BV	5	4
. SAAZ-UNie	4	4
. niet aangesloten bij een koepelorganisatie	18	16
b. Heeft de dienst het 'certificaat Arbodienst'?		
. ja, het 'certificaat (onder voorschriften)'	75	68
<i>nee:</i>		
. de toetsing loopt nog op dit moment	9	8
. hebben hiervoor wel een aanvraag ingediend bij het PCA	11	10
. wel van plan hiervoor nog een aanvraag in te dienen	12	11
. niet van plan dit aan te vragen	2	2
. geen antwoord	1	1
c. Hoe typeert men de dienst?		
. als een landelijke Arbodienst	18	16
. als een regionale Arbodienst	58	53
<i>anders, nl.:</i>		
. als een interne dienst	31	28
. als een onderlinge landelijke dienst	1	1
. als een sectorale dienst	1	1
. als een specialistische Arbodienst	1	1
d. Hoeveel medewerkers telt de dienst op dit moment in totaal?		
. minder dan 35	63	57
. 35 - 99 medewerkers	25	23
. 100 - 200 medewerkers	14	13
. meer dan 200 medewerkers	8	7

Over de samenstelling van het panel kan het volgende worden opgemerkt.

De branche telt verschillende koepelorganisaties, te weten: Arbo-Unie (regionale diensten), LIGA (gemeentelijke diensten), CAB (concerngebonden diensten), VOAD en NOVA (veelal 'jonge' diensten), Arbo-BV (diensten voor het bank- en verzekeringswezen) en SAAZ-UNIE (diensten voor de universiteiten, hogescholen en academische ziekenhuizen). Al deze koepels zijn in het panel vertegenwoordigd.

Bovengenoemde koepelorganisaties zijn aangesloten bij de branche-organisatie BOA. De ledenlijst van BOA telt daarnaast de landelijk opererende Arbodiensten ArboNed, Commit (Detam Arbo), RBB (thans Arbo Management Groep), Avios Arbozorg, De Twaalf Provinciën, KPN Arbo, STIGAS, Aegon Verzekeringen en de Arbo Groep GAK. Zij maken van het panel eveneens allemaal deel uit.

Binnen de branche zijn echter ook Arbodiensten werkzaam die niet zijn aangesloten bij een koepelorganisatie of rechtstreeks bij BOA. Tabel 3.4 laat zien dat zich onder de deelnemers aan het panel eveneens een aantal van deze diensten bevindt.

Verder kan worden geconstateerd dat:

- aan het panel zowel gecertificeerde als (nog) niet-gecertificeerde diensten deelnemen;
- naast externe diensten zich onder de deelnemers ook een redelijk aantal diensten bevindt die alleen intern, voor één concern werkzaam zijn;
- er een ruim aanbod is aan grote en kleine diensten. Van alle deelnemende diensten heeft 57% minder dan 35 personeelsleden in dienst en 43% telt 35 of meer personeelsleden.

Om een indruk te krijgen welke arbo-disciplines betrokken worden bij de reïntegratie - en daarmee inzicht op welke deskundigen de vragenlijsten zich zullen moeten richten -, is aan de diensten gevraagd of zij dit zouden willen aangeven aan de hand van een lijst waarop de diverse arbo-disciplines stonden vermeld. Onderstaande tabel 3.5 laat hierover het volgende zien.

Wordt gekeken naar wie van deze deskundigen altijd of meestal betrokken is bij de reïntegratietrajecten, dan blijkt dit bij vrijwel alle diensten voornamelijk de bedrijfsarts te zijn. Verder valt uit tabel 3.5 nog op te maken dat vrijwel alle deelnemers aan het panel de vier zogenoemde kerndisciplines ⁵ reeds in dienst hebben. Over bedrijfsverpleegkundigen en een bedrijfsmaatschappelijk werker blijken de meeste diensten eveneens te beschikken. In mindere mate geldt dit voor een ergonoom of bewegingswetenschapper (bij circa een kwart van de diensten is een dergelijke deskundige nog niet aan de dienst verbonden) en in veel

⁵ Zie het Besluit Arbodiensten, waarin is voorgeschreven dat iedere (gecertificeerde) Arbodienst moet beschikken over minstens één deskundige op het vakgebied arbeids- en bedrijfsgeneeskunde, arbeidshygiëne, veiligheidskunde en arbeids- en organisatiekunde.

mindere mate voor een arbeidsdeskundige (bij de helft van de diensten heeft men een dergelijke functionaris (nog) niet in dienst).

Tabel 3.5 *Mate waarin de arbo-deskundigen betrokken zijn bij de reïntegratie*

De deelnemers aan het panel n = 110 (100%)						
Wie zijn bij de dienst bij de reïntegratie van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers betrokken?						
	altijd	meestal	soms	nooit	n.v.t. (niet in dienst)	g.a. *
. de bedrijfsarts	95%	4%	1%	0%	0%	0%
. de arbeidshygiënist	1%	1%	37%	46%	6%	9%
. de arbeid- en organisatie- deskundige	4%	10%	61%	15%	6%	4%
. de arbeidsdeskundige	2%	9%	16%	8%	50%	15%
. de veiligheidsdeskundige	1%	0%	26%	58%	4%	10%
. de ergonoom/ bewegingswetenschapper	1%	2%	47%	13%	27%	10%
. de bedrijfsverpleegkundige	8%	11%	45%	13%	18%	5%
. de bedrijfsmaatschappelijk werker	3%	9%	58%	7%	19%	4%
. een andere functionaris is hier ook bij betrokken (bijv. de psycholoog, fysiotherapeut, verzuimbegeleider, arbo-adviseur, verzekeringsgeneeskundige, personeelsfunctionaris)					genoemd door:	18%

* geen antwoord

Om inzicht te krijgen of het bij de jaarlijkse metingen haalbaar zal zijn de diensten ook cijfermatige overzichten te laten verstrekken, is bij deze peiling reeds nagegaan in hoeverre enkele aspecten van de reïntegratie centraal bij de diensten worden bijgehouden. Tabel 3.6 laat zien dat van de deelnemende diensten ruim 8 op de 10 op centraal niveau beschikt over cijfers omtrent het aantal '13e weeks verzuimgevallen' en voor hoeveel werknemers een 26e

weeks rapportage is opgesteld. Ruim tweederde (69%) van de deelnemers houdt tevens centraal bij voor hoeveel van deze werknemers een terugkeerplan/reïntegratieplan is opgesteld. Het overzicht maakt verder duidelijk het niet haalbaar zal zijn het panel ook nog naar andere cijfermatige gegevens over de reïntegratietrajecten te vragen zoals bijvoorbeeld de reden waarom zieke werknemers bij een bedrijf vertrekken en van welke wettelijke instrumenten bij de reïntegratie eventueel gebruik wordt gemaakt. Bij het merendeel van de diensten blijken dergelijke gegevens op centraal niveau namelijk niet voorhanden te zijn ⁶.

Tabel 3.6 Registratie van gegevens met betrekking tot de reïntegratietrajecten

	De deelnemers aan het panel	
	n = 110	%
De dienst houdt <i>centraal</i> een registratie bij van:		
. de 13e weeks verzuimgevallen	90	82
. voor hoeveel van deze werknemers een terugkeer/reïntegratieplan is opgesteld	75	68
. van welke wettelijke reïntegratie-instrumenten daarbij eventueel gebruik wordt gemaakt (zoals: loondispensatie, loonkosten- en inwerk/begeleidingssubsidie)	21	19
. voor hoeveel werknemers een 26e weeks rapportage is opgesteld	91	83
. de 'vertrekreden' van zieke werknemers (zoals: WAO, WW, Vut, e.d.)	43	39

Naar aanleiding van de gesprekken met sleutelpersonen, waarbij door hen werd gesteld dat het aanleveren van gegevens via een contactpersoon bij de dienst zal moeten lopen, is aan de diensten tenslotte nog gevraagd wie dat bij hen zal worden. Tabel 3.7 laat zien dat ruim de helft van de deelnemende diensten hiervoor iemand heeft aangewezen uit het management van de dienst (de - medisch - directeur, een stafarts, de kwaliteitsmanager e.d.). De andere diensten hebben aangegeven dat zij de coördinatie van het invullen van de vragenlijsten aan één van hun arbodeskundigen hebben opgedragen.

⁶ Naar aanleiding van deze gegevens zou echter wel moeten worden gezien of en hoe Arbodiensten zouden kunnen komen tot een werkwijze die het mogelijk maakt om in de toekomst wel gedetailleerde overzichten te leveren over de kernactiviteiten in het reïntegratietraject, in het bijzonder over het (advies tot) gebruik van wettelijke reïntegratie-instrumenten.

Tabel 3.7 De functionaris die bij de deelnemers de contactpersoon zal zijn

	De deelnemers aan het panel	
	n = 110	%
Functie van de contactpersoon		
- hoofd van de Arbodienst/ (medisch) directeur	32	29
- bedrijfsarts	32	29
- manager arbodeskundigen/ stafarts/ chef BGD	16	14
- kwaliteitsmanager/ beleidsmedewerker arbobeleid	9	8
- regieleider	5	4
- bedrijfsverpleegkundige	4	4
- arbeids- en organisatiedeskundige	4	4
- managementassistent/ directiesecretaresse	2	2
- hoofd acquisitie	1	1
- verzekeringsgeneeskundige	1	1
- bij de dienst nog niet bekend/ nog niet doorgegeven	4	4

4 Conclusies

4.1 Inleiding

Om te kunnen volgen hoe het beleid met betrekking tot de reïntegratie van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers in de praktijk uitpakt, heeft de overheid bij alle betrokken partijen op dit terrein (werkgevers, werknemers, verzekeraars en Arbodiensten) projecten geëntameerd voor nadere gegevensverzameling. Voor het verzamelen van informatie bij de Arbodiensten is door NIA TNO verkend of het haalbaar zal zijn een panel te formeren dat een aantal jaren geraadpleegd zal kunnen worden over de praktijkervaringen bij het reïntegreren van mensen met een arbeidshandicap.

Uit onderhavig onderzoek blijkt dat de organisaties van Arbodiensten het initiatief voor het opzetten van een panel over het onderwerp reïntegratie van harte ondersteunen en 'het veld' in groten getale bereid is hieraan medewerking te verlenen. Hieronder volgen de belangrijkste conclusies.

4.2 Conclusies

I Het opzetten van een panel vindt grote weerklank en aan de voorwaarden die worden gesteld aan deelname kan worden voldaan

Het belang van een arbodienstenpanel waarbij een aantal jaren de ontwikkelingen zullen kunnen worden gevolgd bij de Arbodiensten met het reïntegreren van mensen met een arbeidshandicap, wordt door het betrokken 'veld' op grote schaal ondersteund.

Uit de interviews met sleutelpersonen bij de koepels van Arbodiensten en enkele grote landelijke diensten bleek dat:

- vrijwel allen zeer positief staan tegenover dit plan;
- men vanuit de koepels en landelijke diensten graag bereid is concrete ondersteuning te verlenen aan een dergelijk panel (in de vorm van stimuleren dat diensten hieraan meewerken, en 'meedenken' over de vragen die aan het panel zullen worden voorgelegd en over de resultaten van de peilingen);
- naar hun inschatting de voorwaarden die de diensten stellen aan deelname vrijwel uitsluitend betrekking zullen hebben op:
 - . de tijdsinvestering;
 - . de relevantie voor de dienst zelf om deel te nemen, dat wil zeggen zij moeten er ook zelf hun voordeel mee kunnen doen.

De peiling onder alle Arbodiensten afzonderlijk bevestigt de resultaten van de interviews met sleutelpersonen:

- van de 153 diensten die tot de doelgroep kunnen worden gerekend, hebben er inmiddels 110 (72%) hun medewerking toegezegd. Van 10 diensten (6%) was op het moment van deze rapportage nog geen reactie binnen.
- van de 110 diensten die reeds medewerking hebben toegezegd, stellen er 18 voorwaarden aan deelname. Deze betreffen voornamelijk de tijdsinvestering en het nut voor de dienst zelf om mee te werken. Gegeven de daarover reeds gemaakt afspraken met BOA (waaronder: deelname zal een Arbodienst maximaal 2 uur per jaar gaan kosten en na iedere meting worden de resultaten teruggekoppeld naar de deelnemers), zullen deze voorwaarden geen belemmering voor de diensten te hoeven vormen om deel te nemen.

II Het panel zal een goede afspiegeling vormen van de Arbodiensten in Nederland

De diensten die reeds deelname aan het panel hebben toegezegd, vormen een goede afspiegeling van de Arbodiensten in Nederland:

- alle koepelorganisaties van Arbodiensten en alle landelijke diensten zijn in het panel vertegenwoordigd;
- het panel bevat tevens diensten die niet zijn aangesloten bij een koepelorganisatie;
- de deelnemers betreffen zowel gecertificeerde als (nog) niet-gecertificeerde diensten.

Verder is er sprake van een ruime vertegenwoordiging in het panel van:

- kleinere en grotere diensten;
- diensten die zichzelf als interne of concerngebonden Arbodienst karakteriseren en diensten die als externe Arbodienst zijn georganiseerd.

III De studie heeft nuttige aanwijzingen opgeleverd over de wijze waarop het panel benaderd zal moeten worden

Naast aanwijzingen over de haalbaarheid van het opzetten van een arbodienstenpanel, heeft het onderzoek nog een aantal nuttige suggesties opgeleverd voor de organisatie van de jaarlijkse metingen bij het panel.

Door de sleutelpersonen is hierbij met name op het volgende gewezen:

- het belang van het instellen van een commissie - in nauw overleg met BOA - , die de metingen bij het panel zal begeleiden; niet alleen wat betreft de items die aan het panel zullen worden voorgelegd maar ook wat betreft de rapportages over de resultaten;
- de procedure die zal moeten worden gevolgd bij het verzamelen van informatie bij de diensten. Iedere dienst zal dit zelf willen coördineren, waardoor het het meest

efficiënt zal zijn de dienst een contactpersoon te laten aanwijzen die voldoende overzicht heeft over het beleid van de dienst als geheel. Deze contactpersoon kan er dan voor zorgen dat de vragenlijsten steeds door de meest geschikt geachte informanten op het betreffende terrein zullen worden ingevuld.

Via de peiling onder de Arbodiensten komen tevens nog een aantal aanwijzingen naar voren voor de vragenlijsten zelf.

- Zo blijken de Arbodiensten weliswaar over een breed scala van disciplines te beschikken, maar bij verreweg de meeste diensten is het de bedrijfsarts die bij de reïntegratie de centrale rol bekleedt.
- De meeste Arbodiensten beschikken op centraal niveau slechts over een beperkt aantal cijfermatige gegevens over de reïntegratietrajecten.

Vatten we het voorgaande samen dan kan de eindconclusie luiden dat het opzetten van een arbodienstenpanel haalbaar is en in nauw overleg met BOA op korte termijn een begeleidingscommissie zal moeten worden geformeerd om het mogelijk te maken dat nog dit najaar een eerste peiling bij dit panel zal plaatsvinden.

Bijlage 1

*Overzicht geïnterviewde sleutelpersonen
en de gesprekspuntenlijst*

Overzicht geïnterviewde sleutelpersonen

In de maanden juni tot begin augustus 1996 zijn met de volgende personen gesprekken gevoerd aan de hand van een gesprekspuntenlijst die hen vooraf was toegezonden.

1. De heer C.P.M. Frerichs	Directeur regio Rotterdam van de Arbodienst De Twaalf Provinciën.
2. De heer A. van Prooijen	Secretaris van de koepelorganisatie VOAD (Vereniging van Onafhankelijke Arbodiensten).
3. De heer A. de Groot	Directeur Arbodienst GG&GD Amsterdam e.o., tevens voorzitter van de koepelorganisatie LIGA (Landelijke vereniging van Inter Gemeentelijke Arbodiensten).
4. De heer H.J. van Tellingen	Manager externe relaties en acquisitie van voorheen de Philips Arbodienst (thans de Arbo Management Groep als gevolg van een fusie met de Bedrijfsgezondheidsdienst RBB en de Arbodienst SE Arbo), tevens voorzitter van de koepelorganisatie CAB (Concerngebonden Arbeids- en Bedrijfsgezondheidsdiensten).
5. De heer J. Hageraats	Hoofd Arbodienst Rabobank, tevens bestuurslid van de koepelorganisatie Arbo-BV (Organisatie van Arbodiensten in het bank- en verzekeringswezen).
6. De heer C. Steenberg	Directeur van de koepelorganisatie ArboUnie, tevens secretaris van het dagelijks bestuur van de BOA (Branche Organisatie Arbodiensten).
7. De heer B. de Vries	Voorzitter van de BOA.
8. De heer S.W.T. Langius	Directeur Arbodienst Avios Arbozorg.
9. De heer P.C.M. den Bieman	Directeur regio Arnhem van de Arbodienst ArboNed, tevens lid van het dagelijks bestuur van de BOA.
10. De heer R.J.M. van der Zant	Directeur STIGAS Arbodienst.
11. De heren A.C. de Sain en J. Termaat	Interim commercieel directeur respectievelijk adviseur medische zaken voor het managementteam bij voorheen de Bedrijfsgezondheidsdienst RBB (thans de Arbo Management Groep als gevolg van een fusie met de Philips Arbodienst en de Arbodienst SE Arbo).

De gesprekspuntenlijst

In het interview met u zouden wij graag de volgende onderwerpen met u willen doornemen:

- a. Hoe zou naar uw mening een representatief panel van Arbodiensten moeten zijn samengesteld?
 - Wie moeten er minimaal in vertegenwoordigd zijn;
 - moeten er alleen de hoofdvestigingen van Arbodiensten in betrokken worden of ook de nevenvestigingen, regiokantoren, e.d.
- b. In principe zullen de deelnemers aan het panel de komende vier jaar jaarlijks een keer worden benaderd met een enquête over de 'ins en outs' rond de reïntegratie van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers:
 - Acht u dit voldoende of denkt u dat men jaarlijks meer keren per jaar geraadpleegd moet/kan worden om inzicht te krijgen in de ontwikkelingen rond dit onderwerp;
 - zal het haalbaar zijn de verschillende disciplines die bij de reïntegratie betrokken zijn, met een vragenlijst te benaderen;
 - zal naar uw mening een invulduur van de enquête van circa 20 à 30 minuten voor de diensten mogelijk zijn;
 - welke ondersteunende acties (bijvoorbeeld een aanbevelingsbrief) kunnen vanuit de koepels worden genomen resp. acht u noodzakelijk om een maximale respons te bereiken, e.d.
- c. Onder welke voorwaarden zullen Arbodiensten naar uw mening bereid zijn aan het panel te willen deelnemen?
 - Zullen daarvoor bijvoorbeeld bepaalde garanties moeten worden afgegeven van de zijde van de overheid en/of van de onderzoekers;
 - welke voorwaarden acht u in deze essentieel en van welke schat u in dat zij in de praktijk minder doorslaggevend zullen zijn voor deelname.

Wij hopen u hiermee een beeld te hebben gegeven wat de bedoeling is van het komende interview en waarover wij met u met name van gedachten willen wisselen. Mocht u vooraf nog vragen hebben dan kunt u vanzelfsprekend altijd even met de projectmedewerkers telefonisch contact opnemen (020-5498 611, mevrouw drs. R. van Amstel, mevrouw drs. E. Vergouw of de heer dr. P. Buijs).

Wij danken u bij voorbaat voor uw medewerking en hopen dat het interview nuttige informatie zal opleveren over de mogelijkheden van het opzetten van een arbodienstenpanel.

Bijlage 2

Aanbevelingsbrief van BOA

Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag
Postbus 90606
2509 LP Den Haag
tel. : 070 - 3286645
fax : 070 - 3246147

Aan de leden van BOA

Den Haag, 12 november 1996

Betreft: ondersteuning arbodienstenpanel

Geachte leden,

Binnenkort zal NIA TNO (voorheen de twee instituten NIA en TNO-PG), mede op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, alle arbodiensten in Nederland benaderen met de vraag of zij bereid zijn deel te nemen aan een arbodienstenpanel over reïntegratie van chronisch zieken en gehandicapten.

Dit initiatief voor het opzetten van een panel, wordt door het bestuur van BOA van harte ondersteund.

De bedoeling van dit panel is dat dit de komende vier jaar geraadpleegd zal worden over de praktijkervaringen bij de sociaal-medische begeleiding van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers, over de knelpunten die arbodiensten daarbij ondervinden en over maatregelen die volgens hen zouden moeten worden genomen om het reïntegratietraject beter te laten verlopen. Dit kan belangrijke aanwijzingen opleveren om bovenbedoelde sociaal-medische begeleiding waar nodig te verbeteren, teneinde een zo optimaal mogelijke terugkeer van chronisch zieken en gehandicapten in het arbeidsproces te bevorderen; een zaak die alle arbodiensten aangaat.

Deelname aan dit panel houdt in dat één of enkele medewerkers van een dienst jaarlijks een keer benaderd zullen worden met een schriftelijke enquête waarvan de invulduur circa 20 à 30 minuten zal inhouden. Het tijdsbeslag voor de aan het panel deelnemende diensten zal beperkt blijven tot maximaal twee uur per jaar.

Na iedere meting zullen de resultaten naar de diensten worden teruggekoppeld. Deze rapportages zullen zodanig worden opgesteld dat zij de diensten niet alleen informeren over de ontwikkelingen op het gebied van reïntegratie, maar tevens door de diensten gebruikt zullen kunnen worden voor eigen managementdoeleinden.

Met betrekking tot de publicaties over het panel 'naar buiten' hebben wij met NIA TNO en het ministerie afgesproken dat deze steeds in overleg met BOA zullen plaatsvinden.

Of het panel daadwerkelijk zal kunnen worden opgezet, hangt echter af van de resultaten van de peiling naar de bereidheid van arbodiensten om aan een dergelijk panel mee te werken. Uit het voorgaande zal duidelijk zijn dat wij van harte hopen dat het resultaat van deze peiling positief zal zijn. Langs deze weg willen wij u derhalve met nadruk vragen deelname aan het panel bij uw leden aan te bevelen.

Met vriendelijke groet,

B. de Vries
voorzitter BOA

Bijlage 3

*Vragenlijst peiling onder Arbodiensten
en introductiebrief*

VRAGENLIJST

BEREIDHEID TOT DEELNAME AAN EEN ARBODIENSTENPANEL

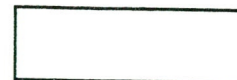
Wij verzoeken u vriendelijk om deze vragenlijst zo spoedig mogelijk weer aan ons terug te sturen in de bijgevoegde antwoordenvelop.
Een postzegel plakken is niet nodig.

De door u verstrekte gegevens zullen strikt vertrouwelijk worden behandeld.
In onze rapportage over deze peiling zullen alleen totaalcijfers worden verstrekt over de bereidheid van de diensten om deel te nemen aan het panel en worden aangegeven in hoeverre dit panel als representatief zal mogen worden beschouwd voor de totale groep.

Wij hopen dat wij op uw medewerking mogen rekenen en danken u bij voorbaat voor de te nemen moeite.
Mocht u vragen hebben bij het invullen, dan kunt u altijd even contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
NIA TNO

drs. G. Reinders
coördinator van het veldwerk
telefoon: 020 - 5498 508

Alvorens we nader ingaan op de voorwaarden waaronder uw dienst aan het panel zou willen deelnemen, zouden we eerst graag nog wat achtergrondgegevens willen weten van uw organisatie.

(Graag steeds het blokje aankruisen voor het antwoord dat voor u van toepassing is)

1. Naam van uw organisatie	
----------------------------	--

2. Bij welke koepelorganisatie is uw dienst aangesloten? <i>(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)</i>	☐ BOA ☐ Arbo-Unie ☐ LIGA ☐ CAB ☐ VOAD ☐ NOVA ☐ Arbo-BV ☐ andere organisatie, nl. ☐ onze dienst is niet aangesloten bij een koepelorganisatie
--	---

3. Heeft uw organisatie op dit moment het 'certificaat arbodienst'?	☐ het 'certificaat arbodienst' is ons toegekend ☐ het 'certificaat arbodienst onder voorschriften' is ons verleend nee: ☐ onze toetsing loopt nog op dit moment ☐ maar wij hebben hiervoor wel een aanvraag ingediend bij het Projectbureau Certificatie Arbodiensten (PCA) ☐ maar wij zijn wel van plan hiervoor nog een aanvraag in te dienen ☐ wij zijn niet van plan dit aan te vragen
---	--

4. Hoe typeert u uw dienst?	☐ als een landelijke arbodienst ☐ als een regionale arbodienst ☐ anders, nl.
-----------------------------	---

5a. Hoeveel medewerkers telt uw dienst op dit moment in totaal?	☐ minder dan 35 ☐ 35 - 99 medewerkers ☐ 100 - 200 medewerkers ☐ meer dan 200 medewerkers
5b. En hoeveel zijn daarvan als bedrijfsarts werkzaam wanneer u ook de artsen meerekent die niet als bedrijfsarts zijn geregistreerd?	... artsen zijn bij onze dienst als bedrijfsarts werkzaam

6. Wie zijn bij uw dienst betrokken bij de reïntegratie van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers?

Onderstaand noemen we een aantal functionarissen op. Wilt u daarbij steeds aankruisen of deze bij uw dienst altijd, meestal, soms of nooit betrokken zijn bij het zoeken naar terugkeermogelijkheden op het werk van een gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemer?

	altijd	meestal	soms	nooit	n.v.t., bij ons niet in dienst
a. de bedrijfsarts	☐	☐	☐	☐	☐
b. de arbeidshygiënist	☐	☐	☐	☐	☐
c. de arbeid- en organisatiedeskundige	☐	☐	☐	☐	☐
d. de arbeidsdeskundige	☐	☐	☐	☐	☐
e. de veiligheidsdeskundige	☐	☐	☐	☐	☐
f. de ergonoom/bewegingswetenschapper	☐	☐	☐	☐	☐
g. de bedrijfsverpleegkundige	☐	☐	☐	☐	☐
h. de bedrijfsmaatschappelijk werker	☐	☐	☐	☐	☐
i. een andere functionaris bij onze dienst is hier ook altijd, meestal bij betrokken, nl.					

Zoals in de begeleidende brief al is aangegeven willen wij graag van u weten of uw dienst bereid is deel te nemen aan een panel van arbodiensten dat de komende drie jaar geraadpleegd wordt over de praktijkervaringen bij reïntegratie en de wensen die er in het veld leven over verbeteringen op dit terrein.

Meedoen betekent dat één of enkele van uw medewerkers (degenen die uzelf als dienst opgeeft als de meest geschikte informant(en) over dit onderwerp) jaarlijks een keer benaderd zullen worden met een schriftelijke enquête waarvan de invulduur maximaal 20 à 30 minuten zal inhouden.

Hierbij denken wij voornamelijk aan een contactpersoon bij uw dienst bij wie we terecht kunnen voor de meer algemene gegevens over de reïntegratietrajecten, en één of enkele deskundigen (bijvoorbeeld een bedrijfsarts, een arbeids- en organisatiedeskundige) die benaderd kunnen worden voor meer specifieke gegevens over hun werkzaamheden ten behoeve van deze reïntegratietrajecten.

Deelname aan het panel zal per arbodienst een tijdsinvestering kosten van maximaal 2 uur per jaar.

7. Is uw dienst bereid de komende vier jaar aan dit panel deel te nemen?

NB.

Uiteraard zal in de rapportages over het panel de anonimiteit van de deelnemers gewaarborgd zijn en zullen na iedere meting de onderzoeksresultaten naar de diensten worden teruggerapporteerd. (Deze terugrapportages zullen zodanig worden opgesteld dat zij tevens iedere dienst inzicht zullen geven in 'hoe men het doet ten opzichte van andere groepen diensten')

- ☐ ja, wij zijn daartoe zonder meer bereid
☐ alleen onder bepaalde voorwaarden zijn wij hiertoe bereid, nl. wanneer:

- ☐ nee, wij zijn daartoe niet bereid om de volgende reden(en):

Wanneer uit deze peiling blijkt dat voldoende arbodiensten bereid zijn deel te nemen aan het panel, dan zou dit betekenen dat in het voorjaar van 1997 dit panel voor de eerste keer benaderd zal worden.

8. Wilt u hieronder aangeven wie wij binnen uw dienst de komende jaren als contactpersoon mogen beschouwen voor deze metingen?
Daarmee bedoelen we dus iemand die ons de meer algemene achtergrondgegevens zal kunnen verstrekken over de werkwijze bij uw dienst bij reïntegratie en die ook zal kunnen aangeven bij welke functionarissen we terecht kunnen voor meer specifieke gegevens over deze werkzaamheden.

Onze contactpersoon binnen de dienst tot wie de onderzoekers zich kunnen wenden, zal zijn:

dhr/mevr:

functie

postadres

postcode + plaats

telefoonnummer

9. Om inzicht te krijgen in hoeverre het haalbaar zal zijn voor de deelnemers aan het panel om ook cijfermatige overzichten te verstrekken over de reïntegratietrajecten, zouden we u tenslotte nog het volgende willen vragen:

Houdt uw dienst **centraal** een registratie bij van:

ja

nee

a. de 13e weeks verzuimgevallen

☐☐

b. voor hoeveel van deze werknemer een terugkeer/reïntegratieplan is opgesteld

☐☐

c. van welke wettelijke reïntegratie-instrumenten daarbij eventueel gebruik wordt gemaakt (zoals: loondispensatie, loonkosten- en inwerk/begeleidingssubsidie, scholing, e.d.)

☐☐

d. voor hoeveel werknemers een 26e weeks rapportage is opgesteld

☐☐

e. de 'vertrekreden' van zieke werknemers (zoals WAO, WW, Vut, e.d.)

☐☐

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING AAN DEZE PEILING EN DE TIJD DIE U BESCHIKBAAR HEEFT GESTELD VOOR HET INVULLEN VAN DEZE VRAGENLIJST

Indien u nog aanvullende opmerkingen heeft over het onderwerp of bepaalde 'tips' die uw inziens de respons zouden kunnen bevorderen, dan vernemen wij dat uiteraard graag. U kunt daarvoor onderstaande ruimte benutten en eventueel de achterkant van deze pagina.

Aan geadresseerde

Uw kenmerk
Uw brief van
Ois kenmerk **AMG/96909/AMS**

Doorkiesnummer (020) 54 98 611
Telefax direct (020) 54 98 530
Amsterdam 25 november 1996

Betreft: verzoek om medewerking aan een panel

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaande vragenlijst is bedoeld om bij alle arbodiensten in Nederland te peilen of zij bereid zijn deel te nemen aan een panel dat de komende drie jaar geraadpleegd kan worden over hun praktijk-ervaringen bij de sociaal-medische begeleiding, met name bij het onderdeel reïntegratie van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers.

Deze peiling wordt door NIA TNO¹, mede op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verricht en door het bestuur van uw eigen branche-organisatie BOA van harte ondersteund.

Waarom een panel en waarom deze peiling voor deelname?

Achtergrond van dit plan om via een panel van arbodiensten gedurende een aantal jaren de gang van zaken bij reïntegratie te volgen, vormt het besef dat het noodzakelijk is om ook bij arbodiensten te toetsen hoe het beleid van de overheid met betrekking tot reïntegratie van chronisch zieken in de praktijk uitpakt. Een panel van arbodiensten biedt daarvoor optimale mogelijkheden. Enerzijds kan 'het veld' hiermee aangeven welke knelpunten men ondervindt bij het zoeken naar de terugkeermogelijkheden van gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemers in het arbeidsproces en op welke vlak men met name ondersteunende initiatieven nodig acht. Anderzijds kan gevolgd worden of dergelijke maatregelen in de praktijk het gewenste resultaat opleveren of nog aanvulling behoeven.

¹ NIA TNO is in september 1996 ontstaan uit een fusie tussen het Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden NIA en TNO Arbeid en Gezondheid.

Voor het opzetten van een representatief panel (waarin bij voorkeur alle arbodiensten vertegenwoordigd zijn) is uw medewerking echter cruciaal. Vandaar dat NIA TNO eerst wil verkennen in hoeverre een dergelijk panel haalbaar is en onder welke voorwaarden arbodiensten hieraan willen deelnemen.

Wij hopen dat u het belang van deze peiling onderschrijft en hieraan mee wilt werken door deze korte vragenlijst in te vullen en zo spoedig mogelijk weer aan ons terug te sturen.

Wat houdt deelname aan het panel in?

Deelname aan het panel houdt in dat één of enkele medewerkers van uw dienst jaarlijks een keer benaderd zullen worden met een schriftelijke enquête waarvan de invulduur circa 20 à 30 minuten zal inhouden. U wijst zelf steeds de meest geschikte respondent(en) aan voor deze enquête.

Na iedere meting zullen de resultaten worden teruggekoppeld naar de deelnemers. In deze rapportages zal ook aangegeven worden hoe de resultaten van de eigen dienst of eigen koepel zich verhouden ten opzichte van de resultaten van het totale panel.

Met betrekking tot de publicaties over het panel 'naar buiten' hebben wij met het ministerie en het bestuur van BOA afgesproken dat deze steeds in overleg met hen zullen plaatsvinden.

Of het panel daadwerkelijk zal kunnen worden opgezet, hangt echter af van de respons op bijgevoegde vragenlijst. Uit het voorgaande zal duidelijk zijn dat niet alleen wij maar ook het ministerie en het bestuur van uw eigen branche-organisatie van harte hopen dat deze repons positief zal zijn.

Nog vragen?

Als u nog nadere informatie over het voorgenomen panel wilt hebben, dan kunt u vanzelfsprekend altijd even contact opnemen met de betrokken projectleiders. Dit zijn mevr. drs. R.J. van Amstel (bereikbaar via telefoonnummer: 020 - 5498 506) en drs. D.J. van Putten (bereikbaar onder telefoonnummer: 071 - 5181 769).

Wij hopen dat wij op uw medewerking mogen rekenen en danken u bij voorbaat voor de te nemen moeite.

Hoogachtend,

Prof.dr. F.D. Pot
Algemeen Directeur NIA TNO

Bijlage 4

Responsoverzicht

Responsoverzicht (stand op 1 mei 1997)

a. Totaaloverzicht		
oneigenlijke non-respons		
- geen Arbodienst of Arbodienst gefuseerd met andere Arbodienst	127	
- onbestelbaar retour en een evt. ander adres op geen enkele wijze te achterhalen	6	
	—	
totaal oneigenlijke non-respons		133
non-respons (geen vragenlijst retour)		
<i>uit de nabelronde blijkt:</i>		
- zal niet meedoen	26	
- beslissing nog niet duidelijk	10	
	—	
totaal (voorlopige) non-respons		36
respons (vragenlijst ingevuld retour)		
- niet bereid deel te nemen	7	
- onder voorwaarden bereid deel te nemen	18	
- zonder meer bereid deel te nemen	92	
	—	
totaal (voorlopige) respons		117
Totaal aantal benaderde adressen		286
b. Overzicht excl. de oneigenlijke non-respons		
- niet bereid deel te nemen	33 (22%)	
- reactie nog niet bekend	10 (6%)	
	—	
totaal (voorlopige) aantal afzeggingen		43 (28%)
- bereid deel te nemen aan het panel		110 (72%)
Totaal aantal (hoofdvestigingen van) Arbodiensten		153 (100%)

